

united nations educational, scientific and cultural organization
organisation des nations unies pour l'éducation, la science et la culture

UNESCO/UNOCA PROJECT 209/AFG/20

فہرست مطالب :

- ۱- سخن با خوانندہ راب فودیچ منو ۱
- ۲- کتاب ابتدائی سولہ آموزی جوانان علی احمدزادہ ۲
- ۲- روزہ زہدانی تربیت سواد آموزی اوتام ۳
- ۳- مکررہ ابدادی خراسان پوسکو اوتام ۳
- ۴- بیت الخلا و دی ہا پد رشن علی احمدزادہ ۴
- ۵- مردوری بر کتاب احتیاق برای زندگی راب فودیچ ۵
- ۶- تشریح عکس ہا ۶
- ۷- تعلیم و تربیہ از دید گاہ اسلام علی احمدزادہ ۷
- ۸- تعلیم و تربیہ ابتدائی چہیت اوتام ۸-۹
- ۹- بی بی نی ، صدای آبادی ۱۰
- ۱۰- زراعت و مالداری عبداللطیف احسان ۱۱-۱۲

خواننده عزیز !

امید داریم بعضی از مقاله هایکه شما در این نشریه^۱ تعلیم و تربیه برای همه میخوانید مفید و دلچسپ باشند. این در نظر گرفته شده است که نشریه^۲ هذا به قسم يك وسیله در خدمت همه مردم برای تبادل افکار راجع به تعلیمات ابتدائی و انکشاف جامعه باشد. این نشریه برای دلچسپی خواندن شما در نظر گرفته شده است و از نظریات شما قدر دانی خواهد شد. اگرچه این نشریه توسط يك تعداد ما در کویته با کستان نوشته شده است سر انجام ما دوست داریم که نسخه های از مقاله های نوشته شده را بشما و جامعه^۳ شما ارسال نمایم. ما همه^۴ کسانی را که به نویسندگی علاقه دارند تشویق میکنیم که مقاله های شانرا در رابطه به موضوعات ذیل تحویل و یا ارسال دارند.

مقالات (دآستان با ارزش یا تکنالوجی)

قصه ها

اشعار

مصاحبه ها

نوشتن تصدیق اجناس در یافت شده

تصاویر

مايك پاكٲ را كه آدرس ما روى آن درج است ضميمه ساختيم تا شما قادر باشيد كه ذ ريقه^۵ پست ارسال داريد (اگر شما يا رفيق ازاعضاء جامعه^۶ شما درپاكستان يا ايران هستند) يا شما ميتوانيد به هرهيت ملل متحد كه از منفذه^۷ شماديدن وعبور ميكنند ويا به يكي از پروژه هائ^۸ ملل متحد كه در منفذه^۹ شما قرار دارد و آنها به قسم متناوب به كويته وپشاور تماس دارند تسليم نماييد. در صورت قبول شدن تمام مقالات برائ^{۱۰} نشريه^{۱۱} بعدى شما در عرض يك بكن پشنى قشنگ بطور انگيزشى دريافت خواهى كرد. شما ميتوانيد مقالات تانرا بدون درج اسمى تان تحويل نماييد لكن جهت تماس گرفتن ما بشما در رابطه با مقاله^{۱۲} شما لطافاً نام سن^{۱۳}، ولايت^{۱۴} ولسوالى و نام قريه^{۱۵} تانرا بنويسيد.

اين نشريه هرسه ما درسال ۱۹۹۱ نشر ميگردد و با اميد وارى مقاله هاى ادبى شما گاهگاهى درسال ۱۹۹۲ نشر خواهد شد. شايد وضع احتمالاً تغيير كند كه ضروريات و علايق شما را انعكاس دهد لكن پيغام اصلى همانراور باقى خواهد ماند كه آن عبارت است از (خواندن مفيد، لذت بخش و گذشته از همه حق انسان است.)

اميد واريں كه از طبع نشريه^{۱۶} اول لذت ببريد. ما شمارا در نوشتن بعضى چيزى كه در طبع بعدى نشر گردد تشويق مينمايم.

تا ملاقات شما در قريه هائ^{۱۷} تان يا از طرق نوشتن توتو هاى

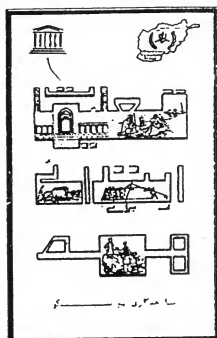
ادبى شما.

دروود احترامات بى نهايت زياد از طرف كاركنان يو نسكو.

تعلیمات ابتدائی برای همه نام کتابی است که ذریعہٴ بخش تعلیم و تربیہٴ گروهٴ امدادی خراسان ، تهیه و با همکاری یونسکو کویتہ طبع گردید . کتاب مذکور نمایانگر مشکلاتی است کہ مردم افغانستان در طول دوازده سال انقلاب اسلامی بدان مواجه گردیدہ و آنتیبارت از بی سوادۃ است ، با در نظر داشت مشکلات روز افزون بی سوادۃ جامعہٴ گروهٴ امدادی خراسان کہ یکی از مؤثرہٴ های افغانی است در صدد بر آمد کہ چطور میتواند این مرض روحی و فخر را از بین جامعہٴ افغانستان محو سازد . کتاب مذکور شامل شصت و پنج (۶۵) درس است کہ ہر درس از دو قسمت تشکیل شدہ است . در قسمت اول ہر درس یک سلسلہٴ معلومات شفافی کہ بہ زندگی ہر مہم سواد آموزان رابطہٴ نزدیک دارد تهیه و در قسمت دوم ہر درس حروف و کلمات ابتدائی تہیہ گردیدہ است . این کتاب طوری تہیہ شدہ است کہ سواد آموزان در جریان کورس سواد آموزی قادر بہ نوشتن اعداد و انجام دادن عملیہٴ های جمع و تفریق نیز خواهند شد . این عمل یک قدم مثبت است در راستی ساختن تعلیمات ابتدائی برای ہمہ . اینک مایک درس از کتاب مذکور را بطور نمونہ در اینجا نقل میکنیم .

توسعہ دادن تربیہٴ حیوانی .

برای اینکہ ما زندگی خویش را از نظر اقتصادی تقویہ نمایم باید تربیہٴ حیوانات و مالدارۃ را توسعہ دادہ کویش نمایم کہ ہر روز ہای - مالدارۃ (دامداری) در منطقہٴ داشتہ باشیم . برای جلو گیری امراض حیوانی لازم است از داکترانیکہ در قسمت حیوانات تخصیص دارند کمک بگیریم و نسل های اصلاح شدہ و بہتر حیوانات را بدست آوریم . علوفہ های خوب و مواد غذایی بہتر برای حیوانات تہیہ کنیم تا استفادہٴ بیشتر از آنها بدست آوریم .

د :
دادا : ادب - داد - بد - آباد - اید - باد
دادا : د - ا - د - ا
ادب : ا - د - پ
داد : د - ا - د
بد : پ - د
آباد : آ - پ - ا - د
اید : ا - پ - د
یاد : پ - ا - د
تمرین :

ہر یک از شاگردان کلمات ذیل را تکرار و معنی کنند .

آباد	دادا
اید	ادب
باد	داد
با	بد

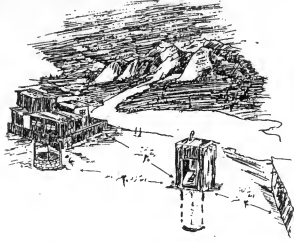
ده روز مرحلهٔ اول تربیت ماستر ترینرها
برای تربیت سواد آموزی از تاریخ (۲۷) جنوری - (۷)
فیبروری ۱۹۹۱ به اساس موافقت بین یو نسکو کمیته
(۲۰۹ / AFG / ۲۰) و گروهٔ امدادی خراسان برگزار
گردید. این کورس تربیت ماستر ترینرها یک معرفی
ابتدائی و اساسی تربیت سواد آموزی جوانان بود.

جلسهٔ صبح روز اول با معرفی اساسی پروگرام و کورس تربیتی شروع گردید. جلسه
بعد از صرف نان چاشت اکثر افراد اهمیت سواد آموزی - مواد موجود منابع سواد
آموزی، اضافه کردن عکس به مواد رهنمائی و ارزیابی فعالیت های روز تمرکز داشت.
در بقیهٔ روز های تربیتی جلسات بحث انگیزی اکثر افراد ارزیابی فعالیت
های تدریس آموزش، کار های گروهی بالای کتاب ابتدائی سواد آموزی، استعمال -
اطلاق منبع، تنظیم کردن اهداف رهنمائی درس نمونه، فرق بین تعلیم و تربیهٔ
رسمی و غیر رسمی و روش ها، تاکتیک های تربیت، مناطق پیشه و شغل، فن تدریس -
اطفال و جوانان، طرح تربیت سواد آموزی، انکشاف فارم درخواستی برای سواد
آموزان و مربیان و انکشاف طرح های کار دوازده روزه برای تسهیلات سواد آموزان -
جوانان در مرکز تعلیمات ابتدائی قریهٔ انگوری ولسوالی جا غوری ولایت غزنی تمرکز
داشت.

مصارف و لوازمات تربیتی ماستر ترینرها و ترینرها را گروهٔ امدادی -

خراسان از یو نسکو دریافت کرد.
طوریکه در قرار داد طرح گردیده است چهار ماستر ترینر فوق که دریونسکو
تربیه شده اند به محض رسیدن در ولایت غزنی به تربیت چهل نفر معلمین سواد
آموزان جوانان که بیست نفر آن از جا غوری و بیست نفر دیگر آن از قره باغ -
خواهند بود شروع بکار خواهند کرد. در مرحلهٔ دوم کورس تربیتی که در مرکز تعلیمات
ابتدائی قریهٔ انگوری برای دوازده روز برگزار خواهد گردید روزانه شش ساعت جمعا
(۲۲) ساعت تعلیمی را در بر خواهد گرفت. در جریان کورس تربیتی هتل، تهیهٔ جای
و مواد غذائی برای (۴۰) نفر اشتراک کننده در کورس بعد از گروهٔ امدادی خراسان -
خواهد بود. همچنین گروهٔ امدادی خراسان از برای ماستر ترینرها و ترینرها طوریکه
در قرار داد تذکر رفته است مصارف ترا نسپورتی و پریدیم دریافت خواهد کرد. در مرحلهٔ
سوم کورس های تربیتی چهل نفر ترینرها کلاس های ابتدائی سواد آموزی قریه را
برای چهار صد نفر جوان سواد آموز دایر خواهند کرد.

موسسهٔ خوار بار ملل متحد برای مرحلهٔ سوم یا مرحلهٔ کلاس های
متکی به سواد آموزی قریه گندم تهیه خواهند کرد.

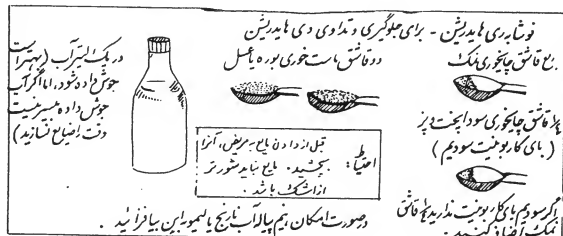
بیت الخلا:

بیت الخلا یکی از ضرورت های اولیه حفظ الصحه محیطی ما به شمار میرود. درین شکل يك بیت الخلا ساده را میبینید که ساختن آن بسیار آسان است. انداختن مقداری چونه، خاکستر در سوراخ بیت الخلا بوی آنرا کاهش میدهد و در عین حال مگس ها را دور نگه میدارد.

اگر بیت الخلا ندارید جهت رفع معذرت از محلاتی که مردم غسل میکنند یا آب آشامیدنی شانرا حاصل میکنند دور بروید به فرزندان تا ن نیز بیا موزید تا همین کار را انجام دهند. بیت الخلا های سر پوشیده بهتر است زیرا مگس ها به آن داخل شده نمیتوانند و در عین حال بوی بد از آن خارج نمیشود. بیت الخلای سر پوشیده دارای يك تخته سمنتی است که سوراخی در آن تعبیه شده است. در سوراخ سر پوش گذاشته میشود. سر پوش آن از چوب یا سمنت ساخته شده میتواند. سمنت بهتر است زیرا سر پوش محکمتر به جانش قرار میگیرد و زود نمسی پوشد و از بین نمیرود. برای درست کردن بیت الخلای سر پوشیده تخته سمنتی باید بر دا هانه چاه بیت الخلا گذاشته شود. چاهی به قطر کمتر از يك متر و به عمق يك تا دو متر حفر کنید. برای مصونیت بیشتر بیت الخلا بیست متر از چاه، چشمه ها، نهر ها و آب دریا دور باشد. بیت الخلا را پاک نگذارید زیرا بیت الخلا کثیف باعث انتقال امراض گوناگون در بین جامعه میگردد.

دی هایدریشن (کمبود آب وجود) و نمک (ORS).

بسیاری اطفال که از اسهال میمیرند، از آنجهت میمیرند که آب کافی در بدن شان باقی نمیماند به این کمبود آب دی هایدریشن گفته میشود. دی هایدریشن از آن منتج میشود که مقدار آبیکه بدن از دست میدهد بیشتر از مقداری میباشد که وجود میگیرد. این واقع در نتیجه اسهال شدید مخصوصاً زمانی که با استفراغ همراه باشد اتفاق می افتد. دی هایدریشن در هر سن وسال دیده میشود اما در اطفال خورد سریعتر ایجاد میگردد و خطرناکتر است. هر طفل که اسهال آبگین دارد در معرض خطر دی هایدریشن قرار دارد. شخصیکه آب وجودش کم شده باید مقدار زیاد مایعات، آب، چای، شوربا و غیره بخورد. از دی هایدریشن عموماً جلوگیری کرده میتوانیم بشرطیکه شخص مسهل از همان آغاز اسهال مقدار زیاد نوشابه ری هایدریشن بنوشد. این مسئله مخصوصاً برای اطفال خورد که مدفوع آنها آبگین است مهم است. برای جلوگیری و تداوی دی هایدریشن نوشابه ری هایدریشن ذیل خیلی مفید است. يك شخص کلان سال روزانه به سه لیتر یا بیشتر آب ضرورت دارد. اگر مریض استفراغ هم میکند نوشابه ری هایدریشن را جرعه جرعه بطور مرتب به او بدهید.

مروری بر کتب (حقایق برای زندگی) :

امده این کتاب توسط یوسف، یونسکو و موسسه علمی جهان به تعیمی طبع گردیده است این کتاب درین ادوار توسط موسسه علمی جهان به فارسی و پشتو ترجمه گردیده که یونسکو کتاب را طبع رسانیده است کتاب مذکور حاوی پیغام های مفید درباره صحت است و در ادوار فارسی از طریق مرکز علمی تعیمی در سراسر افغانستان توزیع خورده شد. هرگاه در قریه شما که دارای کتب، مرکز تعلیمات ابتدایی، مرکز علمی (کلیت)، یا شفاخانه میباشد و کاروان این مرکز است (جمعیت) کتاب مذکور را دریافت کرده باشند لطفاً بایستی از آن درس های ذیل شفاهی یا کتبی تمس بگیرند :

یونسکو کویته پست کس ۳۱۷، تیفون ۷۹۱۸۴ (۰۸۱)

یوسف پش و پست کس ۱۰۷۸، تیفون ۴۳۶۶۹ (۰۵۲۱)

دبل یو و پش، اود پش پست کس ۱۰۵۱، تیفون ۴۱۵۰۹ (۰۵۲۱)

شما می توانید خواهرات و دختراستهای خویش را به هیئت های ملل متحد که در قریه شما خورده اند که و یا به هر روزه ملل متحد که در منطقه شماست و تاهستهای متناوب به کویته و بشاور دارند تسلیم نمایند، لطفاً در دختراست تان نظریات خویش را درباره استعمال کتب در قریه تان بگذرانید.

حقایق برای زندگی - ده موضوع مهم

در ذیل ده مهم بطور مفصّل از حقایق زندگی بیان گردیده است.

۱) وضع صحت اطفال و مادران می تواند بصورت قابل توجهی بهبود یابد که فاعله زمانی بود و ولادت اطفال از دیال کمتر نگردد. و از حامله شدن قبل از (۱۸) سالگی اجتناب عده و دعات حاملگی و ولادت چهار مرتبه در طول عمر محدود ساخته می شود.

۲) برای تقلیل خطرات زایمان باید تمام زنان حامله جهت موابطت قبل از ولادت به مرکز صحت مراجعه نمایند و تمام ولادت باید با همکاری وزیر نظر قابله متعرب صورت گیرد.

۳) در طول چند ماه اول عمر طفل دنیا غیر مادر بهترین غذا آب میسر اطفال است. کودکان بین سنین (۱) ماه تا شش ماه به غذای شیر مادر به غذا های دیگر نیز ضرورت دارند.

۴) اطفال کمتر از سه ساله به تغذیه مخصوص نیاز دارند. آنها روزانه پنج تا شش بار به خوردن غذا ضرورت دارند و در غذا آنها بعضی مواد موراک مخصوص از فصل میوهجات نرم و مقدار کمی برنج یا روغن اضافه و تکمیل گردد.

۵) اسباب باعث مرگ اطفال به توسط حامله زایان یا باعث از وجود طفل خارج میگردد لذا باید با رعایت که هر مرتبه مرتبه. بد فوج آریگن از وجود طفل خارج میگردد باید جبران گردد - به اطفال یا باعث درخت تولید از فصل غیر مادره آریگن، غور یا به حامله مخصوص نمک داده. اگر نوع برنج به نسبت بسیار و هم بنظر برسد پس اطفال نیاز به معاینات دقیق کار کان منی و آب مخصوص معلول نمک دارد. همچنین به خاطر غذا یافتن از برنجی اسباب اطفال نیاز به غذا خوب دارد.

۶) ششون سازی در مقابل ابرام اطفال را از خطرات ابرام متعدد که باعث نفس درد صحت، یا تولد و مرگ میگرد ساخت می کند. تمام واکسین های ششون سازی باید در سال اول عمر اطفال تکمیل گردد. هر زن باید در طول عمر بار داری و زایمان تر مقابل تنها نوس معانت حامله کند.

۷) اکثر سرقه ها و زکام ها خود به خود خوب خواهند شد. لکن اگر اطفال مبتلا به سرقه از حد ناراضی برفت نفس بکشد اطفال صحت برنج است. برما لازم است که قورای وی را به مرکز صحت انتقال دهیم. به اطفال مبتلا به زکام و سرقه باید غذای خوب و یا معالجات فراوان داده می شود.

۸) تعداد زیادی از ابرام به علت داخل شدن میکروب از طریق دهان باعث میگردد. برای جلوگیری از آن باید از استخراج های صحت استفاده نمود و دستها قبل از دست زدن به غذا و بعد از رفتن به استخراج با آب و مایونشته شوند و غذا را با پاک نگهاری شود. هرگاه آب آغا میهنی از منبع صحت و یا ک تهیه ندهد باید باید جویز داده شود.

۹) ابرام رند اطفال را به قلب می اندازد. بعد از برنجی اطفال برای یک هفته بویسه به غذای غائی و مایونجه جبران رند جسمی خویش ضرورت دارد.

۱۰) اطفال بین سنین (شش ماهه - سه ساله) باید مرما و وزن گردد. اگر هر دو ماه اطفال وزن نگردد حتماً تکلیف دارد و برین علاج آن باغضم.

بر یکی از افراد جامعه راه حل
همی را - جامعه ارائه میدهند.

مردم در تلاش و جستجو راه حل
بی سوادان.

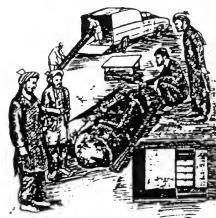
در جامعه که سواد نیست

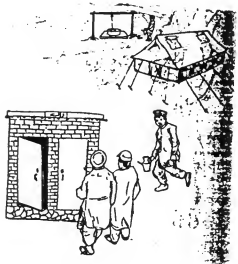
راهای منطقه در حال نصب
کردن خیمه.

راهای منطقه خیمه را نصب
میانند.

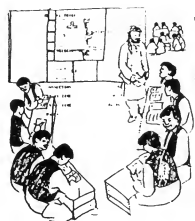
موسسه ملی فرهنگی و تعلیمی
جهان جهت برقراری مکاتب - راهای
منطقه خیمه احداث کرده است.

مکتب دارای چاه آب آشامیدنی
و بیت الصلاة می

تشریک مساعی جامعه در تعمیر
بیت الصلاة مکتب

شمار کردن منطقه از خیمه
جهت صف استفاده میدهند

تیم کردن چاه می

در تصور فرق مکتب، بیت الصلاة، چاه باغ کوچک
و شمار کردن مشاهده میگردد

تعلیم و تربیه از دیدگاه اسلام :

تعلیم و تعلم عبادت است .

قبل از اینکه بحث های خود را پیرامون تعلیمات ابتدائی شروع کنیم بهتر است تعلیم و تربیه را از نظر دین مقدس اسلام بررسی و مطالعه نمایم . پیامبر گرامی ما با استوری خواندن به رسالت بزرگ انسانی مبعوث میشود (اقرء باسم ربك الذی الخلق) اولین آیه و اولین وحی است که به پیامبر ما نازل میشود بدین سان اهمیت خواندن و نوشتن و علم در دین اسلام از چنین تاکید بر خوردار است . پیامبر گرامی اسلام همواره مردم را به علم و دانش دعوت میکرده زیرا هر انسان به آن نیاز دارد . از همین جاست که خداوند متعال به پیامبر خود دستور میدهد که از من نه ثروت ، نه قدرت بلکه طلب علم نما . و قلوب زدنی علماء و بیگو ای پروردگار بیفزا مرادانش . حضرت پیامبر گرامی اسلام در باره تعلیم و تربیه می فرماید : طلب العلم فریضه علی کل مسلم و مسلمته طلب علم بر هر زن و مرد مسلمان فرض است . حضرت علی علیه السلام می فرماید :

• شرافت انسان با العلم و الادب لا با المال و النسب .

• شرافت انسان در علم و ادب است نه به مال و نسب .

پیشوایان و رهبران اسلام هر يك به نوبت خویش مردم را به آموزش خواندن و نوشتن تشویق نموده اند .

• بهترین چیز دنیا کتاب و بهترین محل جای دنیا کتابخانه است .

چه خوش گفت پیغمبر راستگوی زگهواره تا گور دانش بجوی

تعلیم و تربیه ابتدائی چیست ؟

در حال حاضر يك چهارم جمعیت جهان بیسواد هستند . بیسوادى يکى از مانع عمده انکشاف و ترقى تلقى گردیده است . دسترسی به دانش ، معلومات و مهارت ها را محدود میسازد .

امروز بی سوادى يکى از عوامل اساسى فقر و بدبختى ، رکود و عقب افتادگى بنظر میرسد . با توجه به مشکلات عظیم بی سوادى مو " سه یونسکو متوسل گردیده است که تا ختم قرن حاضر بیسوادى را از سراسر دنیا ریشه کن سازد .

از مطالعات متعدد اشکار میگردد که تعلیم و تربیه رول قوی در انجام ضروریات ابتدائی جامعه بازی میکند . از این نقطه نظر ممالک روبه انکشاف جهان در تدارك پروگرام تعلیمات ابتدائی يك محرک نهایت ضرورى را آماده کرده اند . به این معنی که سواد آموزى را در لست مواردی جا داده اند که باید تا سال ((۲۰۰۰)) به شکل تعلیمات ابتدائی همگانی ، وسیع و پروگرام تعلیمات اساسى و مو " ثر اجرا و تکمیل گردد .

- سواد مفهوم توانائى در خواندن و نوشتن را ارائه میدارد مثل شمارش اعداد ساده ریاضى .

- تعلیمات ابتدائی به تعلیمى را جمع میگردد که ضروریات اولیه آموزشى را بر آورده سازد که آن میتواند پایه و اساس آموزش اساسى باشد و آن شامل تعلیمات ابتدائی برای دوره " اولیه طفولیت و تعلیمات ابتدائی برای اطفال و همچنین آموزش دانش عمومى و مهارت هاى حیاتی برای جوانان در سواد آموزى میباشد .

- ضروریات اولیه آموزش به مهارت ها ، دانش ، طرز تلقى و ارزش لازمی برای بقا " انسان ، بهبود بخشیدن به ماهیت زندگى آنها و ادامه دادن به آموزش راجع میگردد .

دلایل اساسى برای تعلیم و تربیه ابتدائی :

الف : تعلیمات ابتدائی در حفظ الصحه ، زراعت ، تغذیه ، زندگى فاملى ، محیط و مسائل اجتماعى برای زندگى بهتر تعلیم و تربیه اساسى را تهیه و تدارك میکند .

ب : تعلیمات ابتدائی در خواندن ، نوشتن ، تولیدات زراعتى ، نگهدارى و تداوم حفظ الصحه بهتر و سهم گهرى در امورات اجتماعى بما کمک میکند .

ج : تعلیمات ابتدائی ب مادر حفظ سرزمین اجدادى و اموال ما از هت کردن اسناد متقلب و فریبنده کمک میکند .

د : تعلیمات ابتدائى حقوق اعاسى آموزش را جهت دانستن و افهام و تفهیم در زندگى بهتر برای ما تهیه میکند .

ه : تعلیمات ابتدائی ما را در خواندن هدایات ادویه ، دستور استعمال کود
کیمیاوی ، مبارزه علیه حشرات ، فامه* اعضای فامل ، نقشه ، علامات سرک
همچنین در امضاء قراردادها و فعالانه سهم گرفتن در تعلیم و تربیه اطفال
ما کمک میکند.

این موضوع روشن و واضح است که بین عوامل انکشاف و سواد رابطه مستقیم و محکم
وجود دارد . در هر جائیکه درجه بی سوادی بالا است به همان اندازه مشکلاتی مربوط
به انکشاف مثل کوتا بودن دوران حیات متوقعه ، مرگ و میر بالا ، عدم دلچسپی
در شمولیت به مکتب در تمام سطوح ، ازدیاد تولد و تکثر ، کمبود انرژی غذایی و مصرف
پروتئین ، عدم موفقیت در مراقبت و نگهداری اطفال و مصون سازی از امراض بالاست
از نتایج مطالعات جدید در بعضی ممالک دیگر معلوم شده است که بهبود در سواد آموزی
تأثیر مهم و مثبت در موارد ذیل دارد .

- ۱- بالا رفتن تعداد شمولیت اطفال به مکتب ، زیرا والدین با سواد آگاهی
بیشتری به فرستادن اطفال شایسته مکتب دارند .
- ۲- پایین آمدن درجه مرگ و میر نوزادان زیرا والدین موفقیت بیشتر در مراقبت
و نگهداری و مصون سازی اطفال در مقابل امراض بدست خواهد آورد .
- ۳- پایین آمدن درجه تولد و تکثر (زیرا مادران با سواد بیشتر آماده پذیرش -
این نظریات اند) و اشخاص با سواد تمایل بیشتر به فامل با تعداد کمی از اعضا*
و روحیه اعتماد به نفس دارند .

‘VILLAGE VOICE’

broadcast every Friday

in

Pashto and Persian

*3 - 4 p.m.
in Pakistan*

*2.30 - 3.30 p.m.
in Afghanistan*

on short waves in the

*16, 19 & 25 metre bands
(11860, 15245 & 17855 kHz)*

...working for Afghan reconstruction & education

ترتیب کننده عبد الطیف ((احسان)) مسئول زراعت و مالداري
((Cr. R. C.))

هزاره جات که شامل ولایت با میان بطور کلی ولایات غزنی ، وردک ، ارزگان ، غولرات و هلمند بطور قسمی میشود یکی از پر نفوس ترین مناطق افغانستان بوده که مناطق مرکزی افغانستان را ساخته و اکثراً زمستان سرد و برف گیر دارد . منابع آبیاری این مناطق را رودخانه و چشمه سار ها تشکیل میدهد کشت گندم جو ، جوار ، ماش و مثنک از غله جات عمده این ساحت میباشد . استثنای ولسوالی کجران و بعضی از مناطق ولسوالی دایکندی باغات میوه به ولایت ارزگان و ولسوالی های جاغوری و قره باغ ولایت غزنی یا رواج نداشته و یا اینکه نسبت سردی شدید هوا و کوتاه بودن مدت گرمای سال که برای پخته شدن میوه لازم است نتیجه نمیدهد .

مالداري از نظر مصروفیت و درآمد اقتصادی اهمیت مساوی با زراعت دارد تربیه بزرگو سفند در تمام هزاره جات عمومیت دارد که از طریق فروش روغن و گوشت و بیکار بردن پشم آن در صنایع گلیم قالی و بربک سالانه یک مقدار عاید پولی را بدست می آورند که در نتیجه تقریباً ۵۰٪ ضروریات زندگی خود را در سطح محلی از زمین مدرک تا مین می نمایند . اما زراعت و مالداري درین حوزه خیلی ابتدائی و بر اساس رواج های پارینه و کهنه استوار می باشد .

قبل از هجوم روس ها در افغانستان تقریباً در تمام ولسوالی های یونت های ترویجی زراعت وجود داشت که در امور زراعت و مالداري با زارعین رهنمائی ها و همکاری های عملی صورت میگرفت بعضی حبوبات و سبزیجات و حتی درختان میوه از نظر توافق در محیط و ظرفیت حاصل دهی با مقایسه با انواع (variety) محلی زیر تجربه قرار گرفته بود که از جمله انواع مختلف گندم های اصلاح شده در اکثر ولسوالی ها جهت تکثیر بدسترس دهاقین قرار داده شده بود . رهنمائی های فنی و تخنیکی و همچنان نمایشات عملی جهت تشویق زارعین در پذیرفتن تکنالوژی زراعتی در مزرعه خود لاهقان انجام میشد که نتیجه کار این یونت ها سبب گردید تا زارعین به کشت گندم اصلاح شده و استعمال کود کمپاوی و استفاده از ادویه ضد امیراض و آفات زراعتی علاقه پیدا کرده و در فعالیت های زراعتی شان بکار ببرند . که تقریباً راه جدیدی در ذهن و عمل مردم با توجه در زراعت و مالداري ایجاد شده بود ولی متأسفانه با شروع جنگ تمام این امکانات در مناطق هزاره جات قطع گردیده یونت های زراعتی لغو شد همه چیز به فرا موشی گرایید

تخم های اصلاح شده گندم که قبلاً بد سترس داشتند با گنشتومان خصلت خود را عوض نموده و کیفیت خود را از دست دادند. در شرایط فعلی وضع زراعت و مالداری در این ساحات خیلی خراب و پیریشان کننده است. امراض جو و گندم مانند هجوم گیاه هرزه، نبودن آلات و سامان زراعتی و عدم رهنمائی های فنی و عملی، دست نارسایی به کود کمپاوی وادویه زراعتی جهت مبارزه و مجادله با امراض و آفات، نداشتن انواع تخم های مقاوم و پرمایه حاصل کمیت و کیفیت محصولات زراعتی را فوق العاده پائین آورده است مقدار تولید گندم صرف مدت (۷-۸) ماه را کفایت میکند. وضع مالداری نیز خراب است زیرا هیچ نوع امکاناتی برای حمایت مالداران وجود ندارد.

امراض مانند سقط جنین (*brucellosis*) سیاه ران (*black leg*) و کرم جگر در بز و گوسفند امراض (*New castle* و *Fowl pox*) در مرغ ها و دیگر امراض و پیراژیت های داخلی و خارجی خسارات زیادی را سالانه متوجه فامیل های هزاره می سازد.

بنابر حالات فوق زراعتی شرایط زندگی این مناطق خیلی رنج دهنده میباشد آنها با تمام رنج و زحمت در امور زراعت و مالداران قادر نمی شوند ضروریات حداقل زندگی را تامین نمایند. مجبوراً افراد جوان و نوجوان مردان برای حفظ فامیل شان مدت ها در ایران و پاکستان بکار و مزدوری می پردازند. با این همه حقایق متأسفانه در طی مدت دوازده سال جنگ از طرف موسسات خیریه هیچ نوع کمک موثر صورت نگرفته است اگر در این اواخر همکاری صورت گرفته باشد خیلی نا چیز بود که قابل تذکر نیست. با این ملحوظ شورای عمران و رجستان از تمام موسسات که معروف همکاری بیشتری اند. خواهشمند است که در طرح پلان کمک های شان به ارتباط به افغانستان این مناطق را زیاد تر مورد توجه قرار بدهند. زیرا این ساحات از محروم ترین مناطق افغانستان بود است.

